

Ryzyko zawieszenia certyfikatu MSC dla połowów tuńczyka na zachodnio-centralnym Pacyfiku

- Tuńczyk poławiany na wodach zachodnio-centralnego Pacyfiku (ang. Western Central Pacific Ocean, WCPO) stanowi połowę światowych połowów tuńczyka i reprezentuje 73% połowów tuńczyka z certyfikatem MSC.
- Jeśli w bieżącym i przyszłym roku Komisja ds. Rybołówstwa na Zachodnim i Środkowym Pacyfiku (ang. Western Central Pacific Fisheries Commission, WCPFC) nie dokona znaczących postępów w ustanawianiu konkretnych środków zarządzania i nie zostaną one przyjęte do wdrożenia na posiedzeniu w grudniu 2022 r., wiele certyfikowanych łowisk tuńczyka może napotkać trudności w utrzymaniu certyfikatu MSC, a w czerwcu 2023 r. niezależni audytorzy mogą zawiesić ich certyfikaty.

Tuńczyk z zachodnio-środkowego Pacyfiku

Stada tuńczyka bonito, żółtopłetwego oraz wielkookiego (opastuna) w wodach zachodnio-centralnego Pacyfiku, podobnie jak zasoby tuńczyka białego na południowym Pacyfiku są zarządzane przez Komisję ds. Rybołówstwa na Zachodnim i Środkowym Pacyfiku (WCPFC).

Aby zapewnić utrzymanie stad w dobrej kondycji w perspektywie długoterminowej, konieczne jest wprowadzenie skutecznych strategii połowowych oraz zasad kontroli połowów (ang. harvest control rules, HCR). Strategie te wyznaczają docelowe kwoty połowowe jako wytyczne dla zarządzania rybołówstwem. Rygorystyczne zasady kontroli połowów określają poziomy połowów w zależności od aktualnej oceny naukowej stanu stada.

Na chwilę obecną, komisja WCPFC nie wdrożyła wystarczających środków, niemniej jednak rozważa ich wprowadzenie dla tuńczyka bonito oraz tuńczyka białego w grudniu 2022 r., a rok później dla tuńczyka żółtopłetwego oraz wielkookiego (opastuna). Jest to niezwykle istotne dla rybołówstw posiadających certyfikat MSC, które, aby spełnić warunki certyfikacji i utrzymać certyfikaty potrzebują wprowadzenia odpowiednich strategii połowowych i zasad kontroli połowów (HCR). Dotrzymanie wyznaczonych terminów wymaga podjęcia odpowiednich decyzji przez komisję WCPFC na najbliższym dorocznym spotkaniu w grudniu 2021 r.

Tuńczyk ze znakiem MSC

Opracowany przez organizację pozarządową MSC (Marine Stewardship Council) Standard Zrównoważonego Rybołówstwa MSC jest najbardziej uznanym globalnym standardem środowiskowym, służącym do oceny rybołówstw przez niezależnych audytorów pod kątem ich wpływu na dzikie populacje ryb, oddziaływania na ekosystem morski oraz sposobu zarządzania. Certyfikat MSC pozwala wyróżnić i nagradzać zrównoważone rybołówstwa, a jednocześnie angażuje cały łańcuch dostaw oraz konsumentów, którzy poprzez wybór produktów z niebieskim znakiem MSC, wspierają rybaków,

prowadzących połowy w sposób odpowiedzialny i zachęcają kolejne rybołówstwa do przystąpienia do programu MSC.

Ponad połowa najważniejszych komercyjnie poławianych tuńczyków pochodzi z rybołówstw posiadających certyfikat MSC lub będących w trakcie oceny wg standardu MSC. Kolejne 20% światowych połowów jest w Programie Udoskonalania Rybołówstwa (ang. Fishery Improvement Programs, FIP)¹. Certyfikacja wg standardu MSC wymaga od rybołówstw nie tylko zarządzania poławianymi stadami w sposób zrównoważony, ale także ochrony całych ekosystemów i siedlisk morskich na obszarach, na których prowadzone są połowy.

Aby utrzymać certyfikat MSC, rybołówstwa muszą posiadać w ramach ich systemów zarządzania odpowiednie strategie połowowe i zasady kontroli połowów (HCR). Jednak w przypadku połowów tuńczyka na zachodnio-środkowym Pacyfiku będzie to możliwe jedynie w sytuacji, gdy regionalna organizacja zajmująca się zarządzaniem połowami (komisja WCPFC) wdroży ulepszenia, mające na celu spełnienie najlepszych światowych praktyk.

¹ Światowe połowy tuńczyka wg FAO 2019: 1,67 mln ton (28,89%) posiada certyfikat MSC; 1,18 mln ton (20,40%) w procesie oceny wg standardu MSC a 1,13 mln ton (19,54%) w Programie Udoskonalania Rybołówstwa (ang. Fishery Improvement Programs, FIP) z 5,77 mln ton tuńczyków złowionych w 2019 r. (wg najnowszych danych opublikowanych przez FAO).

Niewprowadzenie przez komisję WCPFC odpowiednich działań na czas, może doprowadzić do zawieszenia w czerwcu 2023 r. przez niezależnych audytorów certyfikatów MSC dla wszystkich 22 certyfikowanych rybołówstw MSC w tym regionie, jak również 5 rybołówstw, które są obecnie w trakcie oceny wg standardu MSC.

Rybołówstwa te odpowiadają za ponad 2 miliony ton tuńczyków trafiających każdego roku do łańcucha dostaw.

Zapotrzebowanie na tuńczyka ze zrównoważonych połowów

Ponad 2/3 konsumentów ryb i owoców morza na świecie, deklaruje, że aby ocalić oceany, wszystkie ryby powinny pochodzić ze zrównoważonych połowów. Z kolei prawie 1/3 z nich uważa, że z powodu przełowienia w ciągu najbliższych 20 lat może zabraknąć ich ulubionych ryb i owoców morza².

Przetwórcy i sieci handlowe coraz częściej decydują się na umieszczenie niebieskiego znaku MSC na opakowaniach swoich produktów, aby zapewnić konsumentów, że dostarczany przez nich tuńczyk pochodzi ze zrównoważonych rybołówstw. Co więcej, rosnący popyt ze strony konsumentów na certyfikowane ryby i owoce morza przyczynia się do zmian na morzach, zachęcając kolejne rybołówstwa do wprowadzania usprawnień, niezbędnych, by spełnić rygorystyczne wymogi standardu MSC i uzyskać certyfikat.

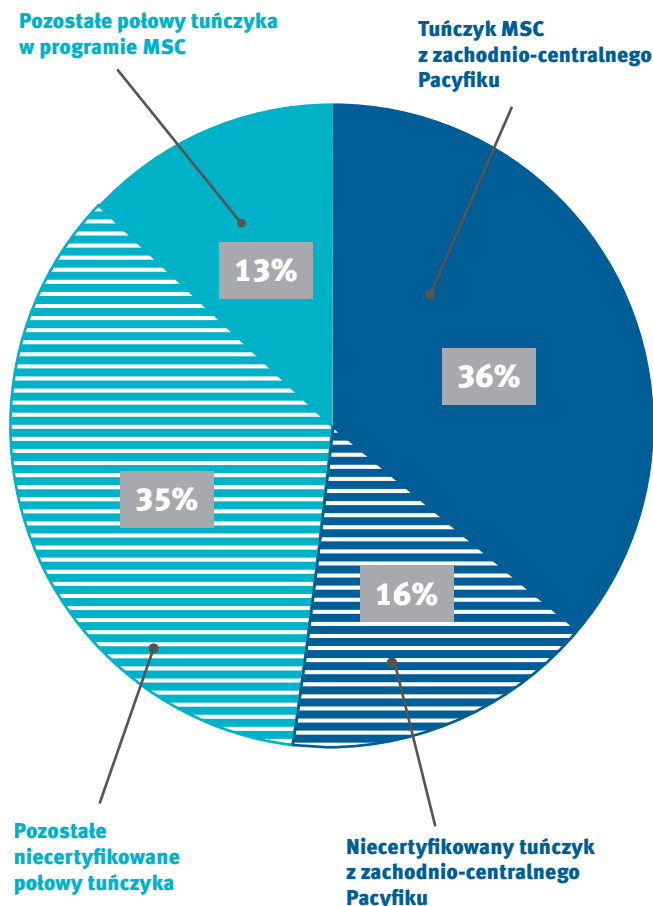
Dla wielu konsumentów nie istnieje równie wiarygodna alternatywa dla certyfikatu MSC, pozwalająca określić czy tuńczyk rzeczywiście pochodzi ze zrównoważonych połowów. MSC jest jedynym programem certyfikacji dzikich ryb i owoców morza, który spełnia międzynarodowe wymogi w zakresie wiarygodności i rygoru, określone przez Organizację Narodów Zjednoczonych do spraw Wyżywienia i Rolnictwa (UN FAO), Global Sustainable Seafood Initiative (GSSI) czy ISAEL, niezależne, globalne stowarzyszenie stojące na straży najlepszych praktyk i standardów społecznych i środowiskowych.

Potrzeba międzynarodowego porozumienia

Zarządzanie zasobami tuńczyków, które charakteryzują się migracjami na duże odległości, jest trudne i wymaga współpracy wielu państw w celu wymiany danych oraz uzgodnienia zasad, których muszą przestrzegać rybołówstwa. Bez międzynarodowej współpracy dotyczącej zarządzania zasobami morskimi, żadne pojedyncze rybołówstwo nie jest w stanie działać w sposób zrównoważony.

Zapewnienie odpowiednich środków zarządzania na obszarach znajdujących się pod jurysdykcją wielu państw, nadzorowanych przez regionalne organizacje ds. zarządzania rybołówstwem (ang. Regional Fisheries Management Organisations, RFMO) wiąże się z trudnościami. Złożoność procesów decyzyjnych oraz brak wcześniej ustalonych zasad, mogą być dodatkowo utrudnione przez aktualne kwestie polityczne oraz rozdzwięk pomiędzy rybołówstwami a popytem na rozproszonym rynku globalnym.

Światowe komercyjne połowy tuńczyka

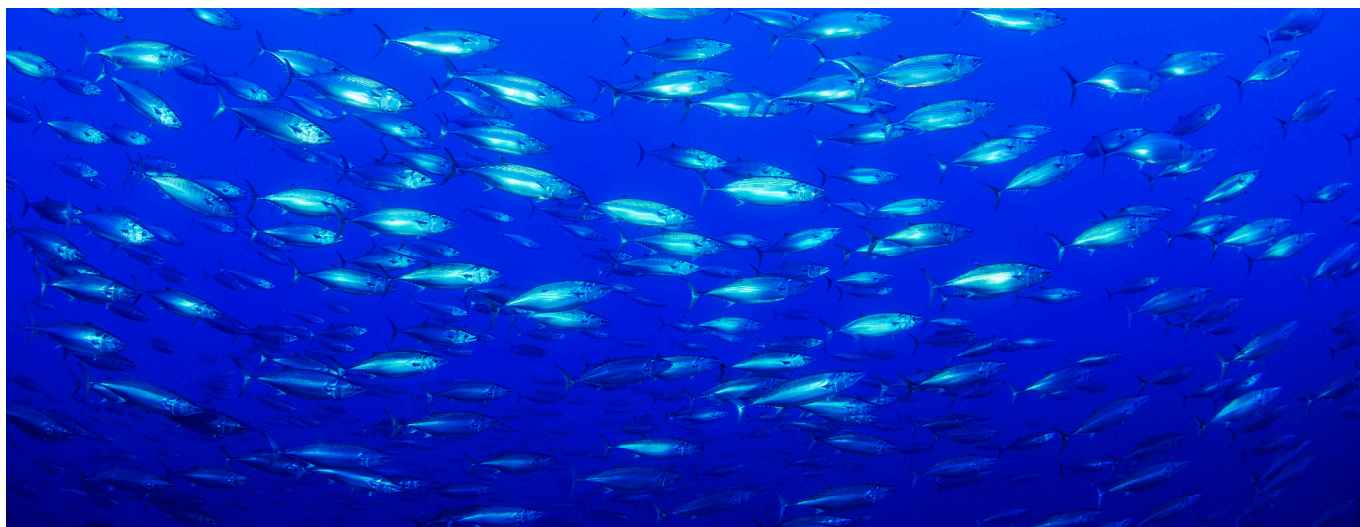
Prawie połowa światowych komercyjnych połowów tuńczyka należy do programu MSC (posiada certyfikat MSC lub jest w trakcie oceny), z czego większość pochodzi z zachodnio-centralnego Pacyfiku, który odpowiada za ponad połowę światowych połowów tuńczyka.

Dlaczego może nastąpić zawieszenie certyfikatu MSC

Standard Zrównoważonego Rybołówstwa MSC określa szereg wymogów środowiskowych zgodnych z kodeksem Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa UN FAO Code of Conduct for Responsible Fisheries³. Zasada 1. Standardu MSC, dotyczą kondycji poławianego stada, wymaga, aby rybołówstwa posiadały odpowiednie zasady, regulujące w jaki sposób każde państwo kontroluje prowadzone połowy, co ma zagwarantować, że zasoby pozostaną na zdrowym poziomie. Regulacje te muszą uwzględniać na możliwość pojawienia się nieprzewidzianych zmian środowiskowych oraz presję, jaką mogą wywoływać rybołówstwa na dane stado.

² GMSC (2021) GlobeScan Survey: What Will the future hold for the conscious seafood consumer?

³ UN FAO Code of Conduct for Responsible Fisheries

Rybołówstwa tuńczyka MSC na zachodnio-centralnym Pacyfiku otrzymały warunkowy certyfikat MSC, a jego utrzymanie jest uzależnione od spełnienia w odpowiednim czasie wymogu dotyczącego uzgodnienia przez wszystkie państwa wspólnych działań zapewniających długoterminową stabilność zasobów tuńczyka poprzez implementację odpowiednich strategii połowowych i zasad kontroli połowów (harvest control rules, HCR). Aby dotrzymać wyznaczonych terminów, konieczne jest wypracowanie postępów w planie pracy na najbliższym corocznym spotkaniu komisji WCPFC, które odbędzie się w grudniu 2021 r. oraz na towarzyszących mu spotkaniach komisji naukowych. Następnie finalne porozumienie musi zostać zawarte na spotkaniu w 2022 r. W przeciwnym razie wszystkim rybołówstwom połowiącym tuńczyki na tym obszarze grozi zawieszenie certyfikatów MSC w czerwcu 2023 r.

Największe ryzyko zawieszenia dotyczy rybołówstw połowiących tuńczyka żółtopłetwego i wielkookiego (opastuna), co oznacza, że plan działań dla tych gatunków wymaga od komisji zastosowania przyśpieszonej procedury, tak aby można było zakończyć proces w 2022 r., a nie rok później, jak jest to obecnie planowane.

Co się stanie, jeśli rybołówstwa tuńczyka utracą certyfikat MSC?

Jeśli rybołówstwa tuńczyka z rejonu zachodnio-centralnego Pacyfiku utracą certyfikat MSC, ponad dwa miliony ton tuńczyka nie będzie mogło być już dalej sprzedawanych w łańcuchu dostaw jako certyfikowane, a przetwórcy nie będą mogli stosować certyfikatu MSC na etykietach produktów pochodzących z tych rybołówstw. Odzyskanie certyfikatów przez te rybołówstwa możliwe będzie w przypadku osiągnięcia porozumienia komisji WCPFC, jednak cały proces może być znacznie opóźniony. Niezależni audytorzy będą musieli ponownie ustalić, czy rybołówstwa spełniają warunki określone w standardzie MSC, po wprowadzeniu nowych środków przez komisję WCPFC. W przypadku gatunków tuńczyka, których stada mogą spaść w tym okresie poniżej stabilnego poziomu, opóźnienia te mogą być jeszcze większe.

Wnioski

Odpowiedzialne zarządzanie połowami jest kluczowe dla zrównoważonego rybołówstwa. W przypadku złożonych i skomplikowanych rybołówstw, takich jak rybołówstwa tuńczyka, kluczowym elementem zarządzania jest wprowadzenie odpowiednich strategii połowowych i zasad kontroli połowów (zasad HCR).

Rządy muszą podjąć natychmiastowe działania w celu przyśpieszenia i wdrożenia odpowiednich działań przez WCPFC.

Wierzmy, że popyt konsumentów na ryby i owoce morza ze zrównoważonych połowów oraz potrzeba przemysłu, by zabezpieczyć dostawy surowca w łańcuchach dostaw to ważne elementy mogące prowadzić do realnych zmian na naszych morzach i oceanach. Wymaga to jednak, aby regionalne organizacje ds. zarządzania rybołówstwem (takie jak komisja WCPFC) wprowadziły jasne zasady, oparte na doradztwie naukowym, które następnie zostaną wdrożone przez wszystkie państwa zaangażowane

w działalność połowową. W przypadku zachodnio-centralnego Pacyfiku wymaga to porozumienia pomiędzy dziesiątkami państw członkowskich WCPFC, terytoriów uczestniczących oraz współpracujących podmiotów, nie będących członkami WCPFC.

Ustalenie zasad ochrony zasobów tuńczyka jest złożonym procesem, jednak potrzebne są decyzje, które zapewnią zrównoważone korzystanie z zasobów wód zachodnio-centralnego Pacyfiku. Państwa członkowskie WCPFC muszą dołożyć wszelkich starań, aby ustalić plan działania i wdrożyć go do grudnia 2022 r. Zachęcamy wszystkie certyfikowane rybołówstwa, partnerów rynkowych, organizacje zajmujące się ochroną przyrody oraz instytucje naukowe do wywierania nacisku na reprezentantów, którzy mogą pomóc zapewnić wprowadzenie środków niezbędnych do ochrony tuńczyka w rejonie zachodnio-centralnego Pacyfiku.